

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

ΟΛΗΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

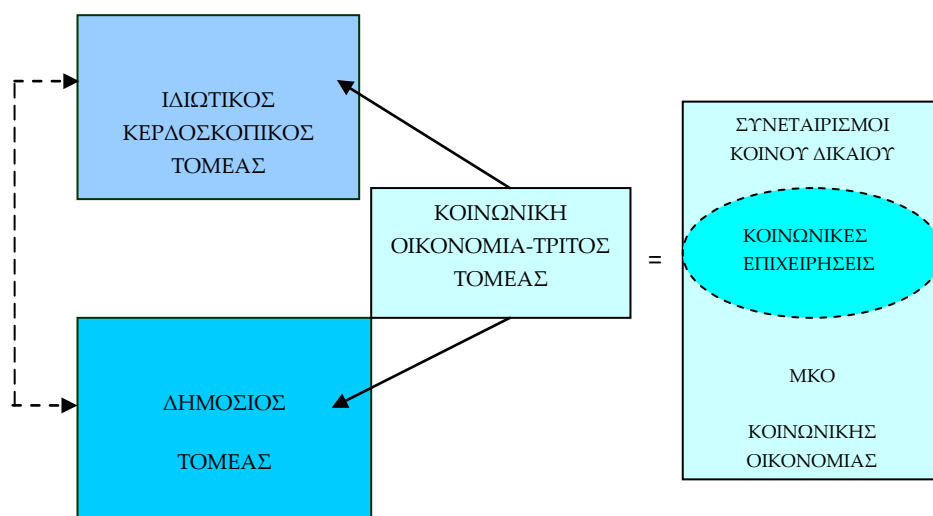
Ο τομέας της Κοινωνικής Οικονομίας

Σε πολλές προηγμένες αλλά και αναπτυσσόμενες οικονομίες έχει αρχίσει να αναπτύσσεται ένας τρίτος τομέας ανάμεσα στο Κράτος και στην αγορά, ο επονομαζόμενος τομέας της **Κοινωνικής Οικονομίας** ή «**Τρίτο Σύστημα**» ή «**Τρίτος Τομέας της Οικονομίας**» ή «**Μη Κερδοσκοπικός Τομέας της Οικονομίας**» ή «**Τομέας της Αλληλέγγυας Οικονομίας**». Το νέο αυτό πεδίο συστήνεται από άτυπες και τυπικές οργανώσεις, δομές, εταιρικά σχήματα, φορείς, συμπράξεις, ομάδες, συσπειρώσεις, συνέργιες και οργανισμούς που αναλαμβάνουν διάφορες **κοινωνικοοικονομικές** και **κοινωνικοπολιτικές** πρωτοβουλίες και ασκούν αντίστοιχα κοινωνικοοικονομικές και κοινωνικοπολιτικές δράσεις, οι οποίες παρουσιάζουν τις εξής ιδιαιτερότητες:

- Σε ότι αφορά στις **κοινωνικοοικονομικές** δραστηριότητες, δεν εντάσσονται στη σφαίρα του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα αλλά ούτε ανήκουν στον παραδοσιακό ιδιωτικό (κερδοσκοπικό) τομέα της οικονομίας.
- Σε ότι αφορά στις **κοινωνικοπολιτικές** δραστηριότητες και σύμφωνα με το τελικό κείμενο των διεθνών συναντήσεων για την παγκοσμιοποίηση της αλληλεγγύης (Κεμπέκ, 9-12 Οκτωβρίου 2001), ο τρίτος τομέας δεν καλύπτει μόνο κοινωνικοοικονομικές ανάγκες, ή ακόμα κοινωνικοπολιτισμικές, αλλά και κοινωνικοπολιτικές (κοινωνικού μετασχηματισμού). Με άλλα λόγια, δεν αρκεί η αντίσταση στην παγκοσμιοποίηση και στις επιπτώσεις της, αλλά απαιτείται ταυτόχρονα η δημιουργία εναλλακτικών πολιτικών σχεδίων δράσης.

Εν ολίγοις, οι φορείς του Τρίτου Τομέα δραστηριοποιούνται σε έναν ενδιάμεσο, σχετικά νέο και ριζοσπαστικό χώρο, ο οποίος βρίσκεται μεταξύ του

δημόσιου τομέα και της οικονομίας της αγοράς ενώ από πολιτικής απόψεως οι οργανισμοί αυτοί αποτελούν εκούσιες, εθελοντικές, συμμετοχικές και αδέσμευτες συσπειρώσεις πολιτών που συγκροτούν ανεξάρτητες δομές, οι οποίες δρουν στο μαζικό χώρο πλήρως αυτονομημένα από τα πολιτικά κόμματα.

Άλλωστε, η αύξηση των ποσοστών της ανεργίας και της φτώχειας στην Ευρώπη είχε ως αποτέλεσμα μεταξύ άλλων και την εμφάνιση νέων μορφών κοινωνικών επιχειρήσεων καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και φορέων καινοτομιών, ως αντιστάθμισμα κάλυψης νέων αναγκών, ενόψει μάλιστα της αδυναμίας των κρατών να σχεδιάσουν αποτελεσματικές πολιτικές. Η παρατεταμένη κρίση του Κράτους Πρόνοιας επέτρεψε την άνοδο της νέας αυτής μορφής κοινωνικής οικονομίας, η οποία πλέον είναι προσανατολισμένη στις πρωτοβουλίες εκείνες που αφορούν στην τοπική ανάπτυξη, στην επανενσωμάτωση μακροχρόνια ανέργων και στην καταπολέμηση του αποκλεισμού.

Οι επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας ή επιχειρήσεις της αλληλεγγύης, έχοντας ως χαρακτηριστικό την καινοτομία, επεκτάθηκαν με τον καιρό και σε νέα πεδία, όπως σε υπηρεσίες γειννίας, αναδόμησης προβληματικών συνοικιών, βοήθειας ηλικιωμένων ατόμων και ατόμων με ειδικές ανάγκες, επαγγελματικής ενσωμάτωσης ατόμων χαμηλού μορφωτικού επιπέδου, καθώς και στο εμπόριο, την ηθική και αλληλέγγυα χρηματοδότηση, την περιβαλλοντική διαχείριση αποβλήτων

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

κ.ά. Η κοινωνική οικονομία απέβλεπε περισσότερο στην πραγματοποίηση των στόχων της κοινωνικής πολιτικής ή της πολιτικής της απασχόλησης. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, η ιδιαιτερότητα ως προς τη διαχείρισή τους οδήγησε στη δημιουργία της προσδοκίας μιας ανώτερης δυνατότητας από εκείνης του Κράτους όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών γενικού οφέλους με πιο αποτελεσματικό τρόπο.

Από την επισκόπηση της βιβλιογραφίας διαπιστώνεται καταρχήν ότι δεν υφίσταται ένας καθολικά αποδεκτός ορισμός της Κοινωνικής Οικονομίας. Βέβαια, ο επικρατέστερος είναι ο εξής: «Η Κοινωνική Οικονομία περιλαμβάνει οικονομικές δραστηριότητες που αναλαμβάνονται από επιχειρήσεις και οργανισμούς κυρίως συνεταιρισμούς, κοινωνίες αλληλοβοήθειας και σωματεία (ενώσεις), η ίδρυση και λειτουργία των οποίων διέπεται από τις ακόλουθες αρχές: α) σκοπό έχουν κυρίως την παροχή υπηρεσιών προς τα μέλη τους ή την κοινωνία, παρά την επιδίωξη κέρδους, β) έχουν ανεξάρτητη διοίκηση, γ) εφαρμόζουν δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων, δ) αποδίδουν προτεραιότητα στα άτομα και την εργασία έναντι του κεφαλαίου κατά τη διανομή του εισοδήματος» (Defourny, 2001).

Πιο απλά, Κοινωνική Οικονομία είναι το σύνολο των οικονομικών, επιχειρηματικών, παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο καταστατικός σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων.

Οι τρεις βασικές συνιστώσες της κοινωνικής οικονομίας είναι:

- Συνεταιρισμοί,
- Ασφαλιστικές επιχειρήσεις καθώς και ο κλάδος της κοινωνικό – ιατρικής δραστηριότητας,
- Διάφορες ενώσεις οικονομικής δραστηριότητας, οι οποίες παράγουν αγαθά ή / και προσφέρουν υπηρεσίες στον πολιτιστικό, κοινωνικό και αθλητικό τομέα, αλλά επίσης και στον τομέα της εκπαίδευσης, της συνεργασίας, της ανάπτυξης κα.

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

Τι είναι η Κοινωνική Επιχείρηση;

Πιο συγκεκριμένα, ο όρος *Κοινωνική Επιχείρηση* εμφανίζεται στις αρχές του 1990 στην Ευρώπη για να προσδιορίσει τις νέου τύπου οργανώσεις που εμφανίστηκαν και οι οποίες διέφεραν από τις υπάρχουσες οργανώσεις της Κοινωνικής Οικονομίας. Συνεπώς, διευκρινίζεται ότι ***ο όρος Κοινωνική Επιχείρηση χαρακτηρίζει εν γένει τις δραστηριότητες ορισμένων επιχειρήσεων και οργανώσεων της Κοινωνικής Οικονομίας. Η έννοια της Κοινωνικής Επιχείρησης δεν ταυτίζεται με την έννοια της Κοινωνικής Οικονομίας και διαμορφώνεται, σταδιακά ως έννοια είδους προς γένος, σε σχέση με την έννοια της Κοινωνικής Οικονομίας.***

Κατά μία άποψη, η Κοινωνική Επιχείρηση αποτελείται από οντότητες που δημιουργούνται εκ του μηδενός και συνιστούν μια καινούργια μορφή επιχειρηματικότητας, η οποία έχει κάποια στοιχεία από παλαιότερες εμπειρίες του τρίτου τομέα. Χαρακτηριστικό στοιχείο μιας Κοινωνικής Επιχείρησης αποτελεί η διευρυμένη συμμετοχή *εταίρων*, όπως είναι οι μισθωτοί, οι εθελοντές, οι χρήστες υπηρεσιών, οι δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί στήριξης κ.α., σε αντίθεση με τις κλασσικές οργανώσεις Κοινωνικής Οικονομίας που αφορούσαν ιδίως ομοιογενείς κοινωνικές ομάδες. Παραγωγοί και χρήστες συνεργάζονται στον ίδιο φορέα σε κάποιες δραστηριότητες. Περαιτέρω, αξίζει να υπογραμμίσουμε :

α) τη συμμετοχή των εθελοντών στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών που είναι ιδιαίτερα σημαντική στη σύγχρονη εποχή καθώς και τη μετατόπιση του εθελοντισμού, τόσο από τη φιλανθρωπία των παλαιότερων χρόνων, όσο και από τη στράτευση της δεκαετίας του 1960 προς πιο παραγωγικές διεργασίες,

β) την επινόηση νέων μορφών απασχόλησης ως αντίβαρο στην ανεργία,

γ) την ανάπτυξη οιονεί-αγορών «ανταγωνιστικών» για υπηρεσίες που προσφέρονταν από δημόσιους φορείς ή ιδιωτικούς μη κερδοσκοπικούς υπό κρατική χρηματοδότηση,

δ) την ανάληψη οικονομικού κινδύνου από την μη ικανοποίηση του χρήστη

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ &
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
(Μο. Κ. Ε.)

ε) την προώθηση εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με νέα νομικά καθεστώτα που να καλύπτουν τα σύγχρονα μορφώματα.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, επικρατέστερος ορισμός για την Κοινωνική Επιχείρηση είναι αυτός που προέρχεται από το δίκτυο EMES («l' Emergence des Enterprises Sociales en Europe», 1996-1999), το οποίο προτίμησε, αντί ενός ορισμού κλασσικού τύπου, να κατασκευάσει ένα σύνολο οικονομικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών της κοινωνικής επιχείρησης, που να προσιδιάζουν σε έναν «ιδεατό τύπο»:

ο ***Τα οικονομικά της χαρακτηριστικά είναι:***

- η συνεχής δραστηριότητα παραγωγής αγαθών και/ή υπηρεσιών
- ο ανεπτυγμένος βαθμός αυτονομίας,
- η σημασία ανάληψης οικονομικού ρίσκου και
- το μίνιμουμ επίπεδο ανταποδοτικής απασχόλησης.

ο ***Τα κοινωνικά της χαρακτηριστικά είναι:***

- ο σαφής στόχος παροχής υπηρεσίας στην κοινότητα,
- η προερχόμενη πρωτοβουλία από μια ομάδα πολιτών,
- η αποφασιστική εξουσία, που στηρίζεται στην αρχή «ένα μέλος, μια φωνή» και όχι στην κατοχή κεφαλαίου,
- η συμμετοχική δημοκρατική δυναμική και
- ο περιορισμός της διανομής των κερδών.

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

Η νομοθεσία για τις Κοινωνικές Επιχειρήσεις στην Ελλάδα, σήμερα

Η Ολομέλεια της Βουλής το 2011 (20 Σεπτεμβρίου) ψηφίζει το σχέδιο νόμου που αφορά στη νέα μορφή επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας, τις λεγόμενες Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.). Πιο συγκεκριμένα, θεσπίζεται η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.), ως φορέας της Κοινωνικής Οικονομίας, με τη μορφή αστικού συνεταιρισμού με κοινωνικό σκοπό και διαθέτει εκ του νόμου την εμπορική ιδιότητα. Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορούν να είναι είτε φυσικά πρόσωπα είτε φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα. Τα μέλη της συμμετέχουν σε αυτήν με μια ψήφο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που κατέχουν. Έτσι επιτυγχάνεται η ισότιμη διοίκηση από τα μέλη της και η λειτουργία της βασίζεται στην επιδίωξη συλλογικού οφέλους, ενώ το κέρδος της προκύπτει από δράσεις που εξυπηρετούν αποκλειστικά το κοινωνικό συμφέρον.

▪ *Πόσες κατηγορίες Κοιν.Σ.Επ. υπάρχουν;*

Ανάλογα με τον ειδικότερο σκοπό που εξυπηρετούν, οι Κοιν.Σ.Επ. διακρίνονται σε 3 κατηγορίες:

- Ένταξης: Αποσκοπών στην ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή των ατόμων που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού (ΑμεΑ, εξαρτημένοι, απεξαρτημένοι, οροθετικοί, φυλακισμένοι, αποφυλακισμένοι, ανήλικοι παραβάτες). Σε μια Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, 40% κατ' ελάχιστον των εργαζομένων θα πρέπει να ανήκει υποχρεωτικά στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού.
- Κοινωνικής Φροντίδας: Αποσκοπών στην παραγωγή προϊόντων και παροχή υπηρεσιών κοινωνικού – προνοιακού χαρακτήρα που απευθύνονται σε ομάδες

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

πληθυσμού όπως ηλικιωμένοι, βρέφη, παιδιά, ΑμεΑ και άτομα με χρόνιες παθήσεις.

- Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού: Αποσκοπούν στην προαγωγή του τοπικού και συλλογικού συμφέροντος, στην απασχόληση, στην ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και της τοπικής ή περιφερειακής ανάπτυξης. Ενδεικτικά, μπορούν να δραστηριοποιούνται σε τομείς όπως ο πολιτισμός, το περιβάλλον, η οικολογία, η εκπαίδευση, οι παροχές κοινής ωφέλειας, η αξιοποίηση τοπικών προϊόντων, η διατήρηση παραδοσιακών δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων κ.α.
- ***Πόσοι χρειάζεται να συμπράξουν για να ιδρυθεί μια Κοιν.Σ.Επ.;***

Για την ίδρυση μιας Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, χρειάζονται τουλάχιστον 7 μέλη. Για την ίδρυση Κοιν.Σ.Επ. Κοινωνικής Φροντίδας ή Συλλογικού και Παραγωγικού Σκοπού, χρειάζονται τουλάχιστον 5 μέλη.

- ***Ποια είναι τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ.;***

Τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να είναι τόσο φυσικά, όσο και νομικά πρόσωπα. Η συμμετοχή των νομικών προσώπων στην επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 του συνόλου των μελών της. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή στην επιχείρηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που υπάγονται σε αυτούς. Εξάιρεση αποτελεί η Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, στην οποία μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη Ν.Π.Δ.Δ. με έγκριση του φορέα που τα εποπτεύει.

- ***Ποια είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Κοιν.Σ.Επ.;***
 - Κάθε μέλος πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον μία υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα και έως πέντε προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες.

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ &
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
(Μο. Κ. Ε.)

- Όλα τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. έχουν δικαίωμα μιας ψήφου ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που διαθέτουν.
- Μόνη η συμμετοχή ενός φυσικού προσώπου με την ιδιότητα μέλους – εταίρου, σε Κοιν.Σ.Επ., δεν του προσδίδει εμπορική ιδιότητα και δεν δημιουργεί ασφαλιστικές ή φορολογικές υποχρεώσεις.
- Μέλος μίας Κοιν.Σ.Επ δεν μπορεί να μετέχει σε άλλη Κοιν.Σ.Επ που έχει έδρα στην ίδια Περιφερειακή ενότητα και τον ίδιο καταστατικό σκοπό.
- Τα κέρδη της Κοιν.Σ.Επ. δεν διανέμονται στα μέλη της, εκτός αν τα μέλη αυτά είναι και είναι εργαζόμενοι σε αυτή.
- Τα κέρδη διατίθενται ποσοστιαία, ετησίως, ως εξής:
 - ο 5% για σχηματισμό αποθεματικού.
 - ο Έως 35% διανέμεται στους εργαζόμενους ως κίνητρο παραγωγικότητας.
 - ο Το υπόλοιπο (τουλάχιστον 60%) διατίθεται για τις δραστηριότητες της επιχείρησης και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

▪ **Ποια είναι η ευθύνη των μελών;**

Πέραν του ποσού που καταβάλλει για απόκτηση της συνεταιριστικής μερίδας, το μέλος της Κοιν.Σ.Επ. δεν έχει καμία άλλη ευθύνη έναντι των δανειστών της.

▪ **Ποιοι είναι οι πόροι της Κοιν.Σ.Επ.;**

Οι πόροι της Κοιν.Σ.Επ. αποτελούνται από το κεφάλαιο της επιχείρησης, δωρεές τρίτων, έσοδα από την αξιοποίηση της περιουσίας της, έσοδα από την επιχειρηματική δραστηριότητά της, επιχορηγήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Ένωση, διεθνείς ή εθνικούς οργανισμούς ή Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού, έσοδα από άλλα προγράμματα, κεφάλαια από κληροδοτήματα, δωρεές και παραχωρήσεις της χρήσης περιουσιακών στοιχείων,

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

καθώς και κάθε άλλο έσοδο από την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της σύμφωνα με το καταστατικό της.

▪ **Ποια είναι τα κίνητρα για την ίδρυση μιας Κοιν.Σ.Επ.;**

- Η Κοιν.Σ.Επ. δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος για το ποσοστό των κερδών της το οποίο διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικού και τις δραστηριότητές της. Το ποσοστό των κερδών της Κοιν.Σ.Επ. που διανέμεται στους εργαζόμενους υπόκειται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος, σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα φορολογικό συντελεστή του πρώτου, μετά από το αφορολόγητο ποσό, κλιμακίου εισοδήματος της κλίμακας της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 2238/1994, όπως ισχύει. Με την παρακράτηση του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση, όσον αφορά στα κέρδη της Κοιν.Σ.Επ. και των εργαζομένων της Κοιν.Σ.Επ. οι οποίοι ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού.
- Οι εργαζόμενοι στις Κοιν.Σ.Επ., οι οποίοι ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού και λαμβάνουν επίδομα πρόνοιας ή οποιαδήποτε άλλη παροχή, συνεχίζουν να εισπράττουν τις παροχές αυτές ταυτόχρονα με την αμοιβή τους από την Κοιν.Σ.Επ.
- Οι Κοιν.Σ.Επ. μπορούν να έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση από το Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας (υπό σύσταση).
- Μπορούν να έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση από το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης.
- Μπορούν να εντάσσονται στο ν. 3908/2011 για την «Ενίσχυση των Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Περιφερειακή Συνοχή».
- Μπορούν να εντάσσονται σε προγράμματα στήριξης της επιχειρηματικότητας, σε προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ. για τη στήριξη της εργασίας και στις κάθε είδους ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

- Μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο, τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τους ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού.

- ***Τι είναι το Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας;***

Το Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας είναι δημόσιο βιβλίο που τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή. Στο Μητρώο εγγράφονται υποχρεωτικά οι Κοιν.Σ.Επ. Το Μητρώο τηρείται στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Η πρόσβαση σε αυτό γίνεται ατελώς από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο.

Οι Κοιν.Σ.Επ. εγγράφονται υποχρεωτικά στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας. Με την εγγραφή τους, οι Κοιν.Σ.Επ. και Κοι.Σ.Π.Ε. αποκτούν πρόσβαση στα χρηματοδοτικά εργαλεία του άρθρου 9 και απολαμβάνουν των οικονομικών κινήτρων και μέτρων στήριξης του άρθρου 10.

- ***Πού απευθύνομαι για τη σύσταση της Κοιν.Σ.Επ.;***

Στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, (Ταχ. Δ/ση: Πειραιώς 40, Αθήνα (2ος όροφος) Τ.Κ. 101 82, Τηλέφωνα επικοινωνίας: 213 1516480, 213 1516479, email: kgeormas@ypakp.gr, Ιστοσελίδα: www.ypakp.gr), όπου είναι αναρτημένα τα έντυπα που χρειάζεται να συμπληρωθούν για την εγγραφή στο Μητρώο.

Για τη σύσταση της Κοιν.Σ.Επ. τηρείται η διαδικασία ίδρυσης ενός αστικού συνεταιρισμού. Για τη σύσταση μπορεί να γίνει χρήση πρότυπου καταστατικού, το οποίο συμπληρώνεται από τους ιδρυτές της Κοιν.Σ.Επ.. Το περιεχόμενο του προτυποποιημένου καταστατικού ορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης της παραγράφου 5 του άρθρου 17. Το πρότυπο καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ. περιέχει τις απολύτως αναγκαίες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο διατάξεις και κατά τα λοιπά παραπέμπει στις διατάξεις των οικείων

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ &
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
(Μο. Κ. Ε.)

νόμων. Ενδεικτικό πρότυπο καταστατικό διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή από το διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

- ***Πότε αποκτά νομική μορφή η Κοιν.Σ.Επ.;***

Με την εγγραφή στο Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας, η Κοιν.Σ.Επ. αποκτά νομική μορφή και εμπορική ιδιότητα.

- ***Τι πρέπει να κάνω πριν πάω στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας;***

Να συντάξω το καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ. Υπάρχει η δυνατότητα χρησιμοποίησης πρότυπου καταστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται ως παράρτημα στην Υπουργική Απόφαση Αριθμ. 2.9621/οικ.4.1200 (ΦΕΚ Β΄/1360/25-04-2012).

- ***Ποια είναι τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσω για την εγγραφή της Κοιν.Σ.Επ. στο Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας;***

Στάδιο 1^ο: Υποβολή αιτήματος εγγραφής: Η υποψήφια Κοιν.Σ.Επ. υποβάλλει στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας:

- Το καταστατικό της Κοιν.Σ.Επ. υπογεγραμμένο από τα ιδρυτικά μέλη,
- Αίτηση εγγραφής συμπληρωμένη,
- Υπεύθυνη δήλωση, υπογεγραμμένη ξεχωριστά από κάθε ιδρυτικό μέλος, περί συμμετοχής ή μη σε άλλη Κοιν.Σ.Επ.,
- (Μόνο οι Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης) Υπεύθυνη δήλωση περί τήρησης του κριτηρίου απασχόλησης ατόμων από ευάλωτες ομάδες πληθυσμού σε ποσοστό τουλάχιστον 40%.
- Άλλα σχετικά δικαιολογητικά (όπου απαιτείται).

Το Τμήμα Μητρώου ελέγχει τα υποβληθέντα στοιχεία και προβαίνει σε:

- εγγραφή της Κοιν.Σ.Επ. στο Μητρώο,

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

- έκδοση Βεβαίωσης Εγγραφής η οποία ισχύει μόνο για έναρξη δραστηριότητας στο Δ.Ο.Υ
- σήμανση του καταστατικού και αποστολή του στην Κοιν.Σ.Επ.

Στάδιο 2^ο: Υποβολή πρόσθετων στοιχείων: Η Κοιν.Σ.Επ. υποβάλλει στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας:

- Αίτηση καταχώρισης πρόσθετων στοιχείων (ακριβή διεύθυνση της έδρας της, τη Δ.Ο.Υ στην οποία υπάγεται, Α.Φ.Μ. και Κ.Α.Δ., το ετήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων και τη σύνθεση της Διοικούσας Επιτροπής)
- Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας στη Δ.Ο.Υ.
- Πρακτικό συγκρότησης σε σώμα της Διοικούσας Επιτροπής.

Το Τμήμα Μητρώου ελέγχει τα υποβληθέντα στοιχεία και προβαίνει σε:

- Έγκριση του αιτήματος καταχώρισης πρόσθετων στοιχείων.
- έκδοση Βεβαίωσης Εγγραφής (ισχύει έως την υποβολή του πρώτου Ετήσιου Προγράμματος Δραστηριοτήτων και Απολογισμού, οπότε αντικαθίσταται από το Πιστοποιητικό Μέλους του Μητρώου).

▪ ***Πότε ολοκληρώνεται η σύσταση της Κοιν.Σ.Επ.;***

Με την ολοκλήρωση του δεύτερου σταδίου στη διαδικασία εγγραφής της Κοιν.Σ.Επ. στο Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας (έγκριση του αιτήματος καταχώρισης πρόσθετων στοιχείων και έκδοση βεβαίωσης Εγγραφής), ολοκληρώνεται η σύσταση της επιχείρησης.

▪ ***Τι συμβαίνει αν τα δικαιολογητικά είναι ελλιπή ή λανθασμένα;***

Το Τμήμα Μητρώου ζητά συμπληρωματικά στοιχεία ή διορθώσεις τα οποία θα πρέπει να προσκομίσει η Κοιν.Σ.Επ. εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Αν δεν

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

συμπληρωθούν ή διορθωθούν τα στοιχεία που ζητά το Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας στην προθεσμία που έχει τεθεί, προβλέπεται η απόρριψη του αιτήματος εγγραφής ή, σε μεταγενέστερο στάδιο, ακόμη και η διαγραφή της Κοιν.Σ.Επ. από το Μητρώο.

Για την πληρέστερη ενημέρωση για τις δυνατότητες που παρέχει ο συγκεκριμένος τύπος επιχείρησης καθώς και για τις ιδιαιτερότητές του, συστήνουμε να αναζητήσετε το σχετικό θεσμικό πλαίσιο στην ιστοσελίδα της Ειδικής Υπηρεσίας για την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Οικονομία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (www.keko.gr), Ταχ. Δ/ση: Κοραή 4, Αθήνα (3ος όροφος) Τ.Κ. 105 64, Τηλέφωνα επικοινωνίας: 210 5271300, 210 5271309, email: keko@mou.gr.

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ &
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
(Μο. Κ. Ε.)

**✚ Παράδειγμα Κοινωνικής Επιχείρησης: ο Κοινωνικός
Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης Τομέα Ψυχικής Υγείας
Δωδεκανήσου**

Επωνυμία - Διακριτικός Τίτλος		Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης Τομέα Ψυχικής Υγείας Δωδεκανήσου - ΚΟΙΣΠΕ ΤΟΨΥ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
Στοιχεία Επικοινωνίας	Οδός - Αριθμός	Λεπίδα
	Πόλη	Λέρου
	Ταχ. Κώδικας	85 400
	Τηλέφωνο	22470 28016-7
	Φαξ	22470 28015
	Ιστοσελίδα	www.koispe.gr
	E-mail	info@koispe.gr
	ΑΦΜ - ΔΟΥ	099590950 – Δ.Ο.Υ Λέρου
Έτος Ιδρύσεως		2002
Νομική Μορφή		Κοινωνικός Συνεταιρισμός (στηριγμένος στις διατάξεις του Ν. 2716/99 άρθρο 12 του Υπ. Υγείας & Πρόνοιας)
Σκοπός		Αποβλέπει στην κοινωνική - οικονομική ενσωμάτωση και επαγγελματική ένταξη ατόμων με ψυχοκοινωνικά προβλήματα.
Δραστηριότητες		- Αγροτικές Καλλιέργειες - Εργαστήριο Ζαχαροπλαστικής - Κυλικείο Λεπίδων - Εργαστήριο Επεξεργασίας και τυποποίησης μελιού

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ &
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
(Μο. Κ. Ε.)

Διοίκηση	
Αριθμός και Σύσταση Μελών	455 μέλη εκ των οποίων : <ul style="list-style-type: none">- 190 μέλη Α κατηγορία (άτομα με ψυχοκοινωνικά προβλήματα)- 160 μέλη Β κατηγορία (εργαζόμενοι στο χώρο της ψυχικής υγείας)- 14 μέλη Γ1 κατηγορία (φορείς ΟΤΑ, ΝΠΔΔ κλπ)- 90 μέλη Γ2 κατηγορία (ιδιώτες)
Αριθμός Εργαζομένων ανά Κατηγορία	Εργαζόμενοι : Α κατηγορίας : 26 Β κατηγορίας πλήρους απασχόλησης : 18 Εργαζόμενοι Β κατηγορίας μερικής απασχόλησης : 2
Σύνολο Συνεταιριστικών Μεριδών	1424 αξίας 213600€ εκ των οποίων : Υποχρεωτικές : 455 , Προαιρετικές : 969

❖ Ιστορικό

Το 1999, η υποστηρικτική δομή του προγράμματος Ειδική Δράση Λέρου σε συνεργασία με το Κρατικό Θεραπευτήριο Λέρου (Κ.Θ.Λ.) και άλλους φορείς, αποτελώντας τους πρωτεργάτες δημιουργίας Κοι.Σ.Π.Ε., προχώρησαν στη σύσταση του **Κοι.Σ.Π.Ε. Το.Ψ.Υ. Δωδεκανήσου**. Έτσι, στις 23 Νοεμβρίου 2002 πραγματοποιήθηκε η πρώτη Γενική Συνέλευση στον πρώτο Κοι.Σ.Π.Ε. που συστάθηκε στην Ελλάδα με τη συμμετοχή 456 μελών. Η έναρξη λειτουργίας του Κοι.Σ.Π.Ε πραγματοποιήθηκε την 01/01/2002. Έκτοτε ο Κοι.Σ.Π.Ε. Το.Ψ.Υ. Δωδεκανήσου έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δραστηριότητες:

α. Καλλιέργεια και Εμπορία Αγροτικών Προϊόντων:

Από το 2003 η δραστηριότητα των αγροτικών καλλιεργειών αποτελεί μια από τις βασικές δράσεις του Κοι.Σ.Π.Ε. Στις αγροτικές καλλιέργειες εργάζονται 14

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μο. Κ. Ε.)

εργαζόμενοι α΄ κατηγορίας και 7 (2 part-time) εργαζόμενοι β΄ κατηγορίας. Οι καλλιέργειες είναι υπαίθριες και θερμοκηπιακές και πραγματοποιούνται σε τρία αγροκτήματα συνολικής έκτασης 9 στρεμμάτων (1 στρέμμα θερμοκήπιο).

Η παραγωγή ανέρχεται στους 40 τόνους ετησίως ενώ καλλιεργούνται 20 διαφορετικά είδη κηπευτικών. Σημαντική είναι η συνεργασία που έχει αναπτυχθεί με τοπικούς παραγωγούς όσον αφορά την προώθηση των τοπικών αγροτικών προϊόντων στην αγορά. Η παραγωγή προωθείται κυρίως στο ΚΘΛ (80%) καθώς και στην ελεύθερη αγορά (20%).

β. Λειτουργία Εργαστηρίου Ζαχαροπλαστικής

Η ιδέα για τη δημιουργία του εργαστηρίου ζαχαροπλαστικής άρχισε να γίνεται πράξη το 1999 με την εγκατάσταση του εργαστηρίου σε μια εγκαταλελειμμένη αποθήκη του ΚΘΛ, με υποτυπώδη (οικιακό) εξοπλισμό και με μόλις δύο άτομα προσωπικό. Πολύ σύντομα το εργαστήριο άρχισε να αναπτύσσεται δείχνοντας τις παραγωγικές του δυνατότητες. Επιπλέον η ενασχόληση με την παραγωγή ειδών ζαχαροπλαστικής αποδείχθηκε ότι βοηθά σημαντικά στην αποκατάσταση, κυρίως των ατόμων που ετοιμάζονται να επιστρέψουν στην κοινωνία.

Στα πλαίσια της περαιτέρω ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού του εργαστηρίου το 2004 πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις εξοπλισμού και μετεγκατάσταση της μονάδας σε νέο κτίριο. Στο εργαστήριο ζαχαροπλαστικής εργάζονται 6 εργαζόμενοι α΄ κατηγορίας και 4 εργαζόμενοι β΄ κατηγορίας οι οποίοι σε καθημερινή βάση ασχολούνται με την παραγωγή ειδών ζαχαροπλαστικής και snack. Τα παραγόμενα προϊόντα προωθούνται μέσω των δύο κυλικείων καθώς και στην ελεύθερη αγορά.

γ. Λειτουργία Κυλικείου Λεπίδων

Πρόκειται για μια εμπορική επιχείρηση που εξυπηρετεί τις καθημερινές ανάγκες σε απαραίτητα είδη για τους ασθενείς, τους εργαζόμενους και τους επισκέπτες του ΚΘΛ. Στο κυλικείο εργάζονται 4 εργαζόμενοι α΄ κατηγορίας και 3 εργαζόμενοι β΄ κατηγορίας.

Τ Ε Ι Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Μ Ο Ν Α Δ Α Κ Α Ι Ν Ο Τ Ο Μ Ι Α Σ &
Ε Π Ι Χ Ε Ι Ρ Η Μ Α Τ Ι Κ Ο Τ Η Τ Α Σ
(Μ ο . Κ . Ε .)

δ. Λειτουργία Εργαστηρίου Επεξεργασίας, Τυποποίησης και Εμπορίας Μελιού

Είναι η πρώτη ουσιαστικά επενδυτική δραστηριότητα που δημιούργησε ο Κοι.Σ.Π.Ε. και η οποία δεν αποτελεί συνέχεια δραστηριότητας που δημιουργήθηκε απ' το ΚΘΛ. Στο εργαστήριο που λειτουργεί από το 2004, απασχολούνται 2 εργαζόμενοι α' κατηγορίας και 3 εργαζόμενοι β' κατηγορίας, ενώ ο κύκλος εργασιών της δραστηριότητας κυμαίνεται από 4 έως 6 μήνες. Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι ο ΚΟΙΣΠΕ ΤΟΨΥ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ έχει εγκαταστήσει και εφαρμόζει Σύστημα Hazard Analysis of Critical Control Points (HACCP) για τον τομέα «Επεξεργασία και Τυποποίηση Μελιού».